

VIZSLA HÍRADÓ

A MEOE Magyar Vizsla Klub negyedévente
megjelenő kiadványa

BELSŐ HASZNÁLATRA
1998/I. szám

1998. évi program

VERSENYEK, VIZSGÁK, KIÁLLÍTÁS

04.11. Dunaharaszti - TSZ és KV
09. 12..... - ÖTV és CACT VMV
09-26-27..... - SMV és TSZ+KV
10.10-11. Hortobágy - CACIT, CACT VMV,
"Hortobágy kupa" és ÖTV
12.05. Budapest - CAC Klubkiállítás

RINGDRESSZURÁK

03.29, 04.12, 04.26, Óbuda, Hajógyári
Sziget parkolója reggel 10.00 óra

KLUBPROGRAMOK

Tréningnapok

03.21. vagy 28. Dunaharaszti
03.04. Dunaharaszti
05.23. Dunaharaszti
06.20. Budafok
07.18. Budafok

MUNKA...

A vizsla tanítása, ahogy én csinálom (az előző rész folytatása)

A vizslák munkavizsgájának harmadik feladatcsoportja, a lövés utáni munka. Ez a feladatcsoport négy alkotó részből áll, úgy mint sebzett vad megkeresése csapán, lőtt vad megkeresése légszimattal, lőtt vad elhozása és lőtt vizivad elhozása mélyvízből. Ezeket a feladatokat a vadászatokon részt vevő vizslák szinte parancs nélkül végre is hajtják, nagy kedvvel és lelkesedéssel, komoly hasznot hajtva vele mindnyájunknak. A tanítási időszakban a hibátlan feladat teljesítése érdekében a fiatal kutyáknál, később a "felntötteknél" is a vadászati holtsczonban ezeket a munkákat is érdemes sokat gyakorolni.

A vizsgaszabályzat ebben a sorrendben írja a feladatokat, ahogy itt felsoroltam, ez a fontossági sorrend. A vadászat során ugyanis a sebzett nyúl vagy fácán gyakrabban fordul elő, mint a helyben maradó "dögre lőtt" vad. Ezért a sebzett vad, ami még megnyomorítva is menekül, rejtőzik, megtalálása nehezebb feladat, mint a havon vagy tarlón fekvő jól látható lőtt vad. A menekülő vad illatanyagot, több kevesebb vért, szőrt, vagy tollat hagy a rálövés helyén. Azt a helyet már lövéskor jól jegyezzük meg, ahol először földet ért az apróvad, azért hogy a kutyánkat biztosan indíthassuk a nyomon.

A nyomkövetésre való felkészítés: az előző szezonban lőtt vadkacsával gyakorolok, tanítom a fiatal kutyát (hűtőszekrényben mélyhűtve tartalékolok erre a célra). Tanításakor a szél irányát figyelembe véve mindig hátszéllel a mezőn, erdőszélen, csenderesben kijelölök néhány száz

méteres szakaszt a segítőmnek, aki nekem hajlandó a fűben megdörzsölni, majd madzaggal cikk-cakkosan elhúzni a "tartósított" kacsát, a spárga leoldása után ő maga tovább megy, majd elbújik és jelt ad a kutya indítására. Ekkor a kutyával az indulási jelölt helyre megyek, földre mutatva (nyakörv és póráz nélkül), "csapa, eredj hozod" vezényszóval úgy indítom a kutyámat, hogy a megfelelő elhúzási irányba magam is néhány lépést teszek, ezzel értésére adva a helyes haladási irányt, hogy ne kezdjen körben keresgélni. A gyakorlatok kezdőknél, fiatal kutyáknál lehetnek rövid 30-40 méteres vonsszalék távolságok. Eleinte nyers marhahús darab vagy zsírban sült kenyér szelet is jó vonsszalék, az a fontos, hogy a kiskutya a földre szegezett orral kövesse és találja meg az eszközt. De varjú, galamb is kitűnő e gyakorláshoz. A megtalálás után azonnal adjunk elhozási parancsot egészen addig, míg magától meg nem teszi. Nem szabad a csapa végén a "vaddal" játszani vagy elvinni más helyre. Hamar megszokja kutyánk, hogy hozzánk jöjjön az így megtalált vaddal, mert tudja, hogy a kiérdemelt jutalomfalat várja, de fontos, hogy a tárgy átadása szabályos legyen, úgy történjen. Az indításra figyelniük kell, mindig ugyanazok a mozzanatok ismétlődjenek. Menjünk a leesés helyére, nézegessük a nyomokat, a néhány méterre fektetett kutyához menjünk vissza, levesszük a nyakörvet, tegyük a kutyát a nyomra "csapa hozod" vezényszavakat használjunk, következetesen. Ne azt, hogy "keresd meg itt van valahol", mert elkezd mezei munka stílusban szaladgálni és ez a vezető hibája. Már az előkészületekből a hang és parancsszavakból fogja tudni a jól felkészített kutyánk, hogy milyen jellegű munka vár rá. Túlzásba ne essünk a gyakorlatok számát illetően, mert ez káros is lehet. A vizsla amúgy is hajlamos az "egerészésre", így nevezzük az állandóan csapát kereső földre szegezett orrú vizslát. Ha jól és biztosan meg tudja csinálni a csapakövetést, akkor akár hónapokra is félretehetjük ezt a gyakorlatot, mert nem számít nehéz feladatnak egy jó orrú kutyának.

A lőtt vad megkeresése légszimattal: gyakorlati jelentősége elsősorban gazdasági szempontból igen fontos, másrészt a vadász saját lelkiismeretének megnyugtatása érdekében jelentős. A feladat abból áll, hogy a vadászvizslának feltétel és parancs nélkül is minden lőtt vadat akár meleg, akár kihűlt (fagyos) fel kell vennie és vezetőjéhez kell vinni. (Azért nem írok tulajdonost, mert a vizslát a vadászaton "vezetni" kell és nem biztos, hogy a tulajdonos vadászik, gyakran előfordul, hogy versenyen és vadászaton az a személy dolgozik a kutyával, aki tanította vagy csak használja, így ő a kutya "vezetője".) A vizslák elhozó képességét már kölyök korban jól elbírálgathatjuk. Az a kiskutya, aki mindent hurcol, jó készséget mutat. Aki nem szívesen fog a szájába tárgyakat, azt az egyedre gyakoroltatni kell, az eredmény elég kétséges. Ez a tulajdonság öröklődő, tenyésztőknek erre is figyelniük kell. Az apportképesség erősíthető is. Soha ne büntessünk olyan vizslát kölyök korban sem "bármit cipel", akit vadászatra szánunk. Gyakran követnek el hibát a tulajdonosok. Amikor egy-egy elvitt és szétrágott papucs vagy lábtörő maradványaival boldogan szalad a hazaérkező gazdához, kiskutyájukat jól megfenyítik mérgükben, nem gondolva arra, hogy két-három hasonló szituáció egy életre kioltja a kutyában ezt az értékes hajlamot. Nem szabad néhány százforintos kártétel miatt a több százezer forint értéket is meghaladó hasznot hozó tulajdonságot feláldozni. Inkább nyeljük egyet és próbáljunk együtt örülni a kölyök kutyával az elhozott "zsákmánynak". Itt kezdődik az elhozás feladata.

A gyakorlatokat ilyen kutyával öröm csinálni, csupán segíteni, irányítani kell. Eleinte a kedvenc labdáját rágó vagy apport fáját, később őz vagy szarvas lábat használjunk, lőtt varjú és kacsát tetem kitűnő oktató eszköz, lehetőleg változtatva használjuk ezeket. Tanítás előtt kiteszünk néhány tárgyat réten akkora fűben, hogy takarás legyen, egy-egy szál nádat emlékeztetőül magunknak leszúrhatunk a tárgyak mellé és még a szélirányt is figyelembe vesszük. Az elhozandó tárgyak irányából legyen a légáramlat. Az első tárgytól 40-50 lépésre megállunk, kutyánkat leoldjuk és "keresd" vezényszóval indítjuk. A mezei keresési stílusban induló vizsla azonnal rátalál a kihelyezett varjú vagy apportfára és mivel ezek hideg illatúak, rendszerint állás nélkül azonnal fel is kapják. Eleinte, ha magától nem akarna mindjárt hozzánk jönni, adjunk hívó jelet, ha már a szájában van a tárgy, (nehogy előbb lehívjuk), ha megjön tartssuk fel mutatóujjunkt, ez az ültetés jele és csak ültetés után vegyük át a meghozott eszközt. Jutalomfalat kövesse a jelenetet. Folytassuk a keresetetést az előre kitett következő tárgy irányába, amit a nádszalak mutatnak nekünk és ezek egymástól 50-50 méterre ismétlődve több azonos feladat végrehajtására adnak lehetőséget. Fontos, hogy a keresendő tárgy hideg, kihűlt vad legyen és minden esetben kutyánk vegye is fel. A jutalomfalat alkalmazásával néhány nap alatt rögződik, hogy érdemes mindent a gazdához vinni. A "keresd" vezényszó elég lesz, kevés gyakorlat után nem kell már a hozod

parancsot adni. A gyakorlatok mennyisége a kutya készségén múlik, számszerűen nem lehet leszabályozni. Addig kell csinálni, amíg teketória nélkül meg nem hoz mindent. Nehezíteni lehet a feladatot például lőtt vizes macskával vagy levágott, kidobásra szánt szarvasborjú vagy tehén fejjel, lőtt rókával. A lényeg, hogy amit a vizsla elbír, azt hozza is el. Ennek az egész témakörnek a gyakorlati jelentősége abban van, hogy a vadászatok befejezése után a vadászterületen ne maradjon lőtt, elhullott apróvad. Amit egyszer már meglőttünk, az ne vesszen kárba. Nem is szólva a külföldi vendég vadászokról, akik csak a vadászatok végén szépen lerakott (terítéken) és gondosan leszámolt apróvad mennyisége után fizetik a számlát. Lehet bármennyi vadszedő gyerek és segítő vadászsporttárs, a ténylegesen lőtt mennyiségnek csupán 60-70%-át tudják felvenni. A jó vizslák, ha erre a feladatra gondosan felkészítjük, a hiányzó 30-40%-ot minden nehézség nélkül megtalálják. Ne felejtjük el, hogy többször hangoztattam, hideg illattal tanítsuk, így a friss meleg lőtt vad nem fog elveszni, ugyanis jóval intenzívebb az illata.

Mikola Géza
folyt. köv.

HCH Csokolánda Arany
(Fotó: Székelyhidi Sándor)

ICH Basafi Gigi
BK HCH - Int. CA
(Fotó: Szalánczi Gábor)

KÜLLEM...

Nitra (Szlovákia) CACIB 1997. június 7.
Bíró: Erdős László

KANOK

FIATAL OSZTÁLY

K-I. HPJ Vitaz Mladyh Csongor
Pitypang-Center-Lea z Cejkovské tvrže-
Kürthy Alexander-Józsa Zoltán

NYÍLT OSZTÁLY

K-I. Dixi Sudolské Udolie
Vadászfai Erős-Ida z Cejkovské tvrže-
Bielik Milos-Bliznák Stefan

K-II. Cudar Garamparti

Ujo Oroska-Vadászfai Hecc
Stribik Jozef-Csekcs Jozef

MUNKA OSZTÁLY

K-I. HFGY CAC CACIB Vadászfai Szilas

Csertaparti Fuvola-Vadászfai Ékes
Csizmaziáné V.K. - Takács Zsolt

K-II. Res.CAC. Res. CACIB

Ben Garamparty

Alex 2 Komári Hurky-Alma Zalaréti
Stribik Jozef-Ozvald Dezider

SZUKÁK

FIATAL OSZTÁLY

K-I. HPJ Dorozsmai-Vitéz Cifra
Dorozsmai-Vitéz Adu-Csened-Utcai Dorisz
Deák Vera-Pál Jozsef

NYÍLT OSZTÁLY

K-I. CAC CACIB Dinka Garamparty

Ujo Oroska-Vadászfai Hecc
Stribik Jozef-Katona Ladislav

K-II. Lada Z Vápenek

Eddy Oroska-Anny Nimrod
Navratil Pavel-Navratil Pavel

MUNKA OSZTÁLY

K-I. Ari Od Sirkovszkého

Hradu SK

Ujo Oroska-Ria Z Duru
Korgo Pavel-Korgo Pavel

K-II. Haja Zo Starych Levic

Fokpataki Csali-Diana Dvorianky
Molnár Peter-Dzedzinová Daniela

CACIB Debrecen 1997. augusztus 16-17.
Bíró: Nagy István

KANOK

FIATAL OSZTÁLY

K-I. HPJ Vadászfai Cimbora
Csertaparti Fuvola - Vadászfai Kalász
T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Éles Tibor

NYÍLT OSZTÁLY

CAC CACIB Kávai Zalán

Gyimesi Tyuki Brúnó - Kávai Sellő
T: Mátrai Jenő és András t: Vályi Dorottya

SZUKÁK

NYÍLT OSZTÁLY

CAC CACIB HFGY

Szentmártonkátai Borostyán HJCH
Vadászfai Csenedes - Szentmártonkátai Anca
T és t: Windischmann János és Mercédesz

MUNKA OSZTÁLY

Res CACIB CAC Prószéki Harcos

Helvécia Dukát Soma - Prószéki Cinka
T és t: Dr. Joób F Tamás és Joóbné Edelenyi N.

GYŐZES OSZTÁLY

CAC Márkohegyi Boldizsár

Csatárkai Cimbora - Felsőiregi Janka
T: Kurucz Sándor t: Barba Rafael Péter

HJCH Csokolády Cony
(Fotó: Szalánczi Gábor)

FCI-CACIB Budapest - Népstadion
1997. október 5.
Bíró: Erdős László

KANOK

FIATAL OSZTÁLY

K-I. Györgyhegyi Cinkos

Vadászfai Kontár Aszu-Keresztdombi Amál

T: Holczér József t: Francesics Lili

NYÍLT OSZTÁLY

K-I CAC, CACIB HFGY

Kalászi Vadász Amstel HJCH

Budakeszi Vadász Csécles - Lulu

T: Foltin Elemérné t: Bene Tibor

K-II. Mátai Ludas

Mátai Ciklon - Mátai Csitt

T és t: Farkasházi Miklós és Zsuzsa

K-III. Zámi Bütyök

Mátai Vöcsök - Zámi Anesa

T: Szandarits Tivadar t: Gombos István

MUNKA OSZTÁLY

K-I. CAC Vöröstoronyi Álmos

Verőcei Aga - Csicsófalvi Alma

T: Kádár Imre t: Balogh Katalin

K-II. Pitypang Pajkos

Dag z Tismenil Zsiga - Pitypang Vanda

T: Füzésiné Szegvári Zsuzsa t: Pálfi Éva

SZUKÁK

FIATAL OSZTÁLY

K-I. Magor Jeles

Serédi Csóró Marci - Magor Ékes

T és t: Zsarnayné Barna Edint

K-II. Mizsei Vadász Blanka

Szilasligeti Bátor - Vadászfai Cinka

T: Urbán Miklós t: Nagy Imre

NYÍLT OSZTÁLY

K-I CAC CACIB

Gyimesi Deni

Gyimesi Talpas - Falurossza Frida

T: Hohári János t: Szabó Dorottya

K-II. Mátai Eszes

Nagy Huszár Tisza - Mátai Virág

T: Farkasházi Miklós t: Farkasházi Miklós és Zsuzsa

GYŐZTES OSZTÁLY

CAC R CACIB

Árvaváraljai Arany HCII

Vadászfai Csozé - Surányi-Mágus Blanka

T: Abaffy Lilla Ágnes t: Abaffy Lilla

BK HCH Csatárkai Lärmás
Champion Kiáll. BOB
 (Fotó: Szalánczi Gábor)

HCH Pitypang Szita
 (Fotó: Szalánczi Gábor)

1997. évi Klubkiállítás

1997. november 29.

Bíró: Nagy István

KANOK

FIATAL OSZTÁLY

K-I. HPJ Fialat Klubgyőztes

Vadászfai Duhaj

Csertaparti Fuvola - Vadászfai Ábránd

T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Glavai Luca

K-II. Pitypang Bankó

Pitypang Gyimes - Pitypang Trézsi

T: Fűzesiné Szegvári Zsuzsa t: Kovács Mihály

NYÍLT OSZTÁLY

K-I. CAC Vadászfai Szilaj

Csertaparti Fuvola - Vadászfai Varázs

T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Zeitler Ágnes

K-II. Res CAC Gyimesi Dani

Gyimesi Talpas - Falurossza Frida

T: Kohári János t: Lasists Ferenc

K-III. Nico

T: Kerekes Attila

MUNKA OSZTÁLY

K-I. CAC Felnőtt Klubgyőztes

Baglyasaljai Szélvész Béta

Vadászfai Csendes - Mohoskői Rézi

T: Holdai Piroka t: Sanja Momcilovic-Sander Bognic

K-II. Res CAC Kőszegi-Vadász Astor

Vadászfai Csoze - Borzómenti Anka

T: Váradi János t: ifj. Mayer Bertalan

K-III. Csatárkai Parázs

Csatárkai Álmos - Csatárkai Lármás

T és t: Vésziné Bernáth Katalin

GYŐZTES OSZTÁLY

K-I. CAC Vadászfai Palóc

Vadászfai Garas - Vadászfai Zsémber

T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Kónya György

SZUKÁK

KÖLYÖK OSZTÁLY

Nagyon Igéretes I. Pitypang Csitri

Pitypang Vackor - Hookside Braid GbCh

T és t: Fűzesiné Szegvári Zsuzsa

Nagyon Igéretes II. Csatárkai Svindli

Csatárkai Álmos - Csatárkai Lármás

T: Bernáth Katalin t: Csernelházi Kennel

FIATAL OSZTÁLY

K-I. HPJ Fialat Klubgyőztes

Pitypang Berta

Pitypang Gyimes - Pitypang Trézsi

T és t: Fűzesiné Szegvári Zsuzsa

K-II. Kávai Ékes

Vadászfai Kontár Aszu - Kávai Ékes

T: Mátrai András t: Villányi Zsolt

NYÍLT OSZTÁLY

K-I. CAC Felnőtt klubgyőztes HFGY

HJCH Vadászfai Zsuzsó

Napsugárfi Argosz - Vadászfai Ábránd

T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Balázs Hedvig

K-II. Res CAC Gyimesi Deni

Gyimesi Talpas - Falurossza Frida

T: Kohári János t: Szabó Dorottya

K-III. Dera-Völgyi Panka

Esterfi Alfa - Károli-téri Dalma

T: Molnár Tibor t: Kis Gabriella

K-IV. Barátfalvy FÜRGE Bessy

Vadászfai Szilaj - Asbóthy-Vizer Aliz

T: Szőke Judit t: Kövesi Mariann

GYŐZTES OSZTÁLY

CAC BKHCH Árvaváraljai Arany

Vadászfai Csozé - Surányi-Mágus Blanka

T és t: Abaffy Lilla Ágnes

Közzöljük az 1997-ben HJCH, valamint a munkateljesítményhez is kötődő HCH, BKHCH, ICH címeket elért kutyák listáját, az "A KUTYA" c. hivatalos MEOE lap alapján. A képeiket folyamatosan közzöljük. Kérjük a kutyák tulajdonosait, hogy küldjék meg a kutyák - lehetőleg standard - képeit az újság levelezési címére, hogy azokat közzölhessük. Előre is köszönjük.

HJCH - Hungaria Junior Champion

Szentmántorkátai Borostyán

Vadászfai Csendes - Szentmártonkátai Anca

T és T: Windischmann Mercedes

Csokolándy Cony

Csertaparti Fuvola - Perenyei-Nárai Cuni

T és t: Kertész Sándor

Vadászfai Báró

Csertaparti Fuvola - Vadászfai Zsémber

T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Csizmazia Dániel

Vadászfai Zsuzsó

Napsugárfi Argos - Vadászfai Ábránd

T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Balázs Hedvig

HCH - Hungaria Champion

Csokolánci Arany

Győrújfalvi Acél - Perénye-Nárai Cuni
T és t: Kertész Sándor

Dorozsmai Vitéz Alfa

Napsugárreáti Arasz - Gyimesi Szil
T: Deák Vera t: Bolyár László

Árvaváraljai Arany

Vadászfai Csozé - Surányi-Mágus Blanka
T és t: Abaffy Zoltánné

Pitypang Szita

Hookside Füzési Tamás - Hookside Braid
T: Füzésiné Szegvári Zsuzsa t: Vízhányó Evelyn

Babérkoszorús HCH

Csatárkai Lármás

Vadászfai Csenedes - Csatárkai Cinka
T és t: Bernáth Katalin

Vadászfai Kontár Aszu

T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Péter Attila
Martparti Frakk - Vadászfai Zsémber

Árvaváraljai Arany

Vadászfai Csozé - Surányi-Mágus Blanka
T: Abaffy Zoltánné

ICH - Nemzetközi Szépség-champion

Basafi Gigi

Vadászfai Csozé - Telbisz-csetei Agáta
T: Kocsag Gábor t: dr. Lévai Piroška

GRATULÁLUNK!

Küllem és teljesítmény (utolsó rész)

Hátsó végtagok

A hátsórész, éppúgy mint a mellsőrész és a hát részci, egy tökéletesen konstruált szerkezetnek részei, amely minél kevesebb fáradsággal jár, de gördülékeny haladást biztosít. Kitétel azonban az egyes részek megfelelő izmoltsága, szögélése. A felsőcomb és a farpofa sokkal erősebben izmoltak, mint a mellsőrész. Mivel a hátsórésznek van a legnagyobb szerepe az előrehaladásban, erősen izmoltnak kell lennie. Ezek az izmok a forrásai a gyorsasági erőnek és az ugrási lendületnek.

A hátsó lábnek egymással harmonizáló szögei és izomzatai vannak, ami egy létező legmagasabb teljesítőképességet eredményez.

A keresztcsontnak kissé ferdének és hosszúnak kell lennie, hogy a far ne csapottnak tűnjön és sok helyet adjon az izomzatnak.

A far csontvázalapjába az első 4-5 farokcsigolya is beletartozik. Egy meredek faroktartás hibás, mert rövidíti a fart.

A felső combcsontnak, hasonlóan a felkarcsonthoz, hosszúnak kell lenni, hogy megfelelő lépéstávolságot tudjon biztosítani. Az ideális szögélés a térdnél kb. 110-120 fokos.

Az alsócomb nem függőlegesen áll, mint az alsókar. Ferdén kell állnia úgy, hogy a csánk előre nyitott szöveget mutasson. Meredeken álló kutyáknál (a hiányzó szögélés) hiányzik az ugrási, emelési erő. A csánk minél rövidebb, annál hatékonyabban használja fel a mozgási energiát. Egy rövidebb csánk (hosszabb felsőcomb kivétel) csökkenti az Achilles-in terhelését, ami nagyobb kitartást vonz. Hátról nézve a hátsó lábknak egyeneseknek kell lenniük, a csánk sem kifelé sem befelé nem fordulhat.

Amennyiben hibás az állása, tehát ill. dongás állást eredményez, valamint szoros ill. laza ujjállást. Az ideális formától való bármilyen eltérést hibásnak kell tekinteni, mert a mozgáshoz szükséges erőt nem közvetíti a mancsból a csípőig és az haszontalanul elvész.

Értékelési kritériumok a mozgásban

Mozgás - Sok hiba először csak mozgás közben értékelhető. Korrekt és hatásos mozgás a legfontosabb értékelési kritériumok annak megállapításához, hogy egy kutya teljesítőképességét felismerjük és megállapíthassuk.

A vizsláknak egyenes, nyugodt háttal, szabad, hosszú térölélő és egyenes mozgásokat kell mutatnia. Eközben a végtagokat nem emelhetik magasra (Hackney f. jármód). Egyértelmű "toló erőnek" kell lennie a farrész felől.

A hátsó lábak nem állhatnak szűken és a mellső lábakkal nem "evezhetnek" vagy egymás elé sem léphetnek.

A mozgás a felhasznált energiából jön létre, amely a csontváz, az izmok és az inak segítségével alakítódik át. Amennyiben a hát mintegy úszva, vízszintesen halad előre, egyéb függőleges mozgástól mentesen, akkor az energia veszteség nélkül alakul át mozgássá. Ezt legjobban ügetés közben figyelhetjük meg. Egyenlő sebességgel haladó, azonos méretű kutyáknál különböző távolság megtételét állapíthatjuk meg. Ez azért van így, mert különbségeket, eltéréseket állapíthatunk meg a csontok hosszúságánál, elrendezésénél, izmoltságainál és a szögeléseinél. Az a vizsla, amelyiknek legtérölélőbb a mozgása, az a legjobb.

Értékelés

Ahogy nincs tökéletes ember, úgy nincs tökéletes kutya sem. A legjobb kutyáinknak is vannak hibái. Különbségek csak a hiba fokozóikban van. Ha a hibák kicsik, akkor a megjelenés összhangját, kiegyensúlyozottságát kell bírálni. Először is az értékelések jelentését elemezzük:

- "megfelelő" azt jelenti, hogy a kutya fajtajegyeit hordozza magán. Tehát néhány hibát mutathat.

- "jó" azt jelenti, hogy a kutya a fajta jegyeit jó formában testesíti meg. Egyes hiányosságok előfordulhatnak. Itt azonban a jó tulajdonságait meg kell említeni, amely jegyekben a kutya a fajta jó megtestesítője.

- "nagyon jó" azt jelenti, hogy a kutya kis jelentéktelen hibát visel magán és egyebekben a fajtajegyei kiválóak.

- "kitűnő" azt jelenti, hogy a kutya teljes és tökéletes formában egyesíti a fajta jegyeit.

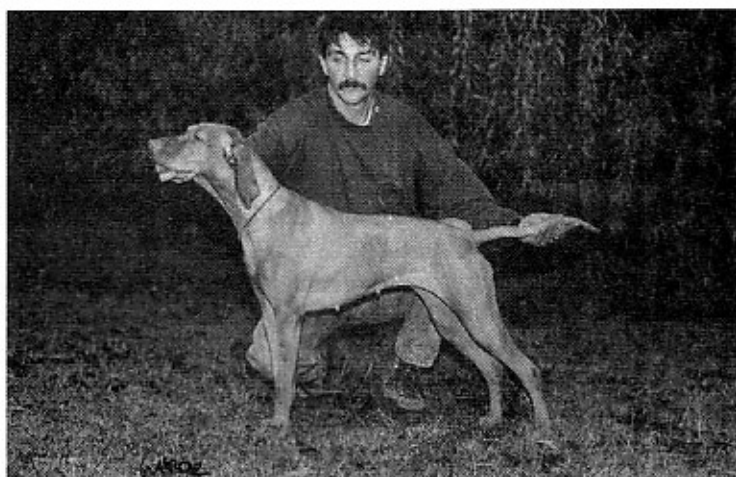
Ezeket a minősítéseket mind a bírónak, mind a kiállítóknak tisztázniuk kell. Ha így bíráljuk a kutyát és a legmagasabb kritérium a teljesítőképesség lesz, akkor beteljesedik a vizsla tenyésztés legfontosabb kitétele.

Remélem, hogy ezzel a felvázolással sikerült tisztáznom a korrekt felépítés és a teljesítőképesség kapcsolatát.

Köszönöm Gyárfás Mariannak, hogy rendelkezésemre bocsájította ezt a cikket!

Vége

"A pointer" c. német újság 1994. szeptemberi számából
Gunter Pelz cikkét fordította Windischmann Mercedes)

HJCH Felnőtt Klubgyőztes 1997
Vadászfai Zsuzsó
3xHJPJ, 6xCAC, 2xCACIB, 5xHFGY, Res BOG
1997 Championok Championja
(Fotó: Szalánczi Gábor)

Helyreigazítás

Magyar Kutyafajták CAC Kiállítása
Bábolna 1997. szeptember 6.
Bíró: Eppel János

SZUKA

NYILT OSZTÁLY

K-I. CAC Laborc Abigél

Gyimesi Tyuki Brúnó-Magor Gigi

T: Császár László és Reizes Szilvia

t: Vass Péter

K-II. Res. CAC Etyekfalvi Alma

Nikol-Gyimesi Orkán

T és t: Szabó Erzsébet

FCI CAC DERBY BUDAPEST ÉPÍTŐK SC

1997. NOVEMBER 23.

BÍRÓ: NAGY ISTVÁN

KAN

FIATAL OSZTÁLY

K-I. HPJ Vadászfai Dölyfös

Csertaparti Fuvola-Vadászfai Ábránd

T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Godawszky György

K-II. Szentlőrinci-Rókarém Kürtös

Eldorádó Frakk-Vadászfai Fényes

Bognár Ferencné t: Bunda Attila

NYILT OSZTÁLY

K-I. CAC Tabáni Vadász Monti

Budakeszi Vadász Cseles Lala-Naphegyi Vadász

Alíz

T: Várhelyi Dóra t: Filadelfi Szilvia

K-II. Máta Ludas

Máta Ciklon-Máta Csitt

T+t: Farkasházi Miklós és Zsuzsa

K-III. Pitypang Szilaj

Hookside F. Tamás-Hookside Braid

T+t: Füzeseiné Szegvári Zsuzsa

K-IV: Gyimesi Dani

Gyimesi Talpas-Falurossza Frida

T: Kohári János t: Lasits Ferenc

MUNKA OSZTÁLY

CAC Csatárkai Parázs HJCH

Csatárkai Álmos-Csatárkai Lármas

T+t: Bernáth Katalin

SZUKA

FIATAL OSZTÁLY

HPJ Pitypang Berta

Pitypang Gyimes-Ch. Pitypang Trézsi

T és t: Füzeseiné Szegvári Zsuzsa

NYILT OSZTÁLY

K-I. CAC HFGY Res. BOG

Vadászfai Zsuzsó HJCH

Napsugárfi Argosz-Vadászfai Ábránd

T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Balázs Hedvig

K-II. Derby Győztes

Szentmártonkátai Borostyán HJCH

Vadászfai Csendes-Szentmártonkátai Anca

T+t: Windischmann János és Mercedes

GYŐZTES OSZTÁLY

CAC Pitypang Szita HJCH HCH

Hookside Füzese Tamás-Hookside Braid

T: Füzeseiné Szegvári Zsuzsa t: Vízhányó Evelyn

Felkészítés a kiállításokra, ringdresszura, ringetika

A "ringdresszura" szó a kutya viselkedését jelenti a bírói körben, illetve az erre való kiképzést. Jó ringdresszurára szüksége van a bírónak, hogy lehetővé tegye a kutya minél objektívebb elbírálását, szüksége van rá a kiállítónak, hogy a kutyáját a legkedvezőbb formában és módon tudja bemutatni és a kutya által elérhető legjobb eredményt érje el és szüksége van rá a kutyának is, hogy felkészüljön rá, megtanulja, mi fog vele történni a kiállításon, a kiállítás ne kellemetlen, félelmetes élmény legyen számára.

A kiállítási bírónak általában öt perce van egy kutyára, összevetéseknél ennél sokkal kevesebb. Ez alatt az idő alatt kell a kutyát a fogától a farkáig elbírálni állásban és mozgásban, véleményét az irnoknak lediktálni, aláírni a bírálati lapot, jegyzőkönyvet, kártyákat, ... stb.

Természetesen ez alatt a rövid idő alatt a bíró csak azt bírálhatja el, amit lát. Hiába látta a kérdéses kutyát két nappal azelőtt, amint a futtatóhelyen gyönyörűen mozgott, magától "beállt",

ha a kiállításon felpüposítja a hátát, behúzza a farkát, miközben az ideges gazdi az összes lábát ellenkező irányban rángatja ki alóla. Az eredmény: gyenge minőség, sértődöttség. "Mindenki mondja, milyen szép ez a kutya, ez a ... bíró mégis így megszívott". - mondják "Persze, mert ... (hülye, korrupt, valakinek a szeretője, meg volt bundázva, stb.). A jó bemutatás fél siker, akár egy minősítéssel jobbat lehet vele elérni, fajtagyöztes címet utóbbi időben nem is adnak ringdresszura-hiányos kutyának.

Felkészítés folyamata

I. Kölyökkorban, akár már 6 hetesen el lehet kezdeni. A kölyköt tegyük fel egy csúszásmentes asztalra és vegyük rá, hogy legalább pár másodpercig maradjon mozdulatlan, fejét felemelve, négylábbon állva. Jó, ha változtatjuk a helyszínt. Siker esetén nagyon dicsérjük meg. Az így beállított 7-9 hetes kutya formáiból nagy biztonsággal következtethetünk a felnőttkori formákra.

II. Serdülő korban bármikor el lehet kezdeni a komolyabb felkészítést 4-8 hónapos kor között, amikor a kölyök már megszokta új helyét és gazdáját, ismeri a pórázt és a nyakörvet. Én az "alapidomítás" részeként szoktam a kiállítási "beállítást" gyakorolni, az a véleményem, hogy minden kutyának, még annak is, akit soha nem visznek kiállításra, tudni kell az alábbi alapvető dolgokat ahhoz, hogy kellemesen együtt lehessen velük élni: ülés, fekvés, helyben maradás, pórázon követés, állás. Kiállítási szempontból minket az utóbbi érdekel, a többivel itt nem foglalkozunk, ha valakinek gondot okoz a megtanítása, olvassa el az idevágó szakirodalmat, vagy keressen fel egy kiképző iskolát.

Az első és talán a legnehezebb feladat az, hogy megtanulja a kutya azt, hogy hagyja a fejét megfogni. Van aki ezt kikerülve magasra tartott megfeszített pórázzal próbálja rögzíteni egyhelyben a kutyáját, de ez a legkritikább esetben sikerül. Az ilyen módszerrel beállított kutya mozog, fejét forgatja a bíráló közben, és a felfelé húzott póráztól természetellenes lesz a nyaktartása, hátvonala.

Az általam ajánlott módszer (és még nagyon sokak által) a következő: a balkézen pórázon vezetett kutyát megállítjuk és jobbkézszel megfogjuk az arcorri részt, (vigyázva arra, hogy az ajkukat, vagy nyelvet ne csípjük a fogak közé), nyugtatás, simogatás, "állj", "maradj" vezényszó mondogatása közben tartjuk. Néhány nehezebben kezelhető egyednél akár erőszakkal is, de el kell érni, hogy fokozatosan napról napra hosszabb ideig, a végén egy percig ezt elviselje. A kutya többi részével egyelőre ne törődjünk, csak siker esetén simogassuk.

Amikor ez már jól megy, óvatosan, hogy fájdalmat ne okozunk, gyakoroljuk a fogazat megmutatását. A csukott szájú kutya pofájára tegyük felülre a jobb, alulra a bal kezünket és az ajkait elől húzzuk szét (felsőt fel, alsót le). Majd a fejet elengedve az ajkakat a jobb, majd a baloldalon emeljük fel, ill. húzzuk szét úgy, hogy az oldalsó fogak látszódnak. Amikor a kutya a fej rögzítését és a fogak megmutatását jól tűri, továbbléphetünk. Miközben jobb kezünkkel fogjuk a fejét, érzük el, hogy a bal kezünkkel megfoghatjuk és arrébb tehetjük mind a négy lábát, majd a farkát.

Itt is csak azt tudom ismételni, hogy el kell érni, a kutya temperamentuma szerint simogatással, vagy szigorral, hogy a kutya ezt eltűrje. Arra nem lehet receptet adni, ki melyik utat választja, a gazdinak kell annyira ismernie a kutyát, hogy azt eldöntse. Az se baj, ha a kutya, amelyet kissé keményebben kényszerítettek arra, hogy ezt a procedurát elviselje, ekkor kicsit fél és nem szereti ezt a gyakorlatot. Amint elértük, amit akartunk, nagyon dicsérjük meg, engedjük el, játszunk vele és el fogja felejtani a kellemetlenségeket.

III. A beállítás. Miközben rögzítjük a fejét, a már begyakorolt módon, nyugodt mozdulatokkal helyezzük a mellső lábait egyenesen és függőlegesen a talajra, a mancsok előre nézzenek, ne forduljanak se ki, se be. Jó módszer erre a kutya elejének kicsit megemelése, a mellkas első, könyök mögötti részénél. A has alá soha ne nyúljunk, mert püpos kutyát eredményez. Nagyon sokan elkövetik ezt a hibát.

Amikor az első lábak jól állnak, simogassuk végig a kutya hátát, combjait és igazítsuk ki a csánkjaikat úgy, hogy kicsit szélesebben álljanak, mint a mellső lábak, szintén előre nézzenek a mancsok és a csánkok a földhöz viszonyítva függőlegesen legyenek. Mivel a legtöbb kutya inkább

egyenes szögelésű hátulsó végtagokat visel, a csánkokat amennyire lehet, behajlítva tegyük le a földre. Soha ne lökjük hátra a hátsó lábakat a térdeknél fogva, mert rossz szögélést eredményez.

El kell érni, hogy mind a négy lábát megfoghatjuk, odébb tehetjük és megfoghatjuk a farkát. Itt is be kell tartani a fokozatosságot, eleinte ne törődjünk vele, hogy hogyan áll, a lényeg az, hogy eltűrje: a jobb kezünkkel rögzítjük a fejét, a bal kezünkkel igazgatjuk a lábait.

A fent leírt gyakorlatot addig kell ismételni, amíg a kutya ellenkezés, megfeszülés, félelem nélkül akár egy percig is a kívánt helyzetben marad. Kuttyája válogatja az egy naptól két hétig terjedő időszak alatt elérhető, ezután tovább léphetünk. Megpróbáljuk a felvezetést minél kevésbé láthatóvá tenni, a kutya hibáit a felvezetéssel csökkenteni, minél harmónikusabb összképre törekedni, azaz a felvezetést "művészi tökélyre" vinni.

Ismerni kell a kuttyánk hibáit. Aki nem olyan gyakorlott, hogy ezt lássa, kérjen gyakorlott tenyésztőtől, ismerős bírótól tanácsot. Egy tükör, illetve ajtóüveg is jól használható, ugyanis az ember felülről nem látja jól a kuttyát. A technika vívmányait is fel lehet használni, egy videofelvétel nagyon sokat segít a kutya hibáinak és felvezetés hiányosságainak felismerésében.

IV. A ringdresszura ebben a végső szakaszában már ne az arcorri részt fogjuk, hanem nyúlunk az áll alá a két állcsont közé, úgy tartjuk a fejet. A kezünket a bíró lehetőleg ne lássa a túloldalon. Vigyázzunk arra, hogy az ajkak ne csipődjenek be, mert nagyon elrontja a fej képét. Figyeljünk arra, főként világos szemű kuttyánál, soha ne állítsuk a kuttyát erős fényforrással, nappal szembe.

Sajnos a fej hibáival ennél többet nem tehetünk. A nyakat olyan szögben tartjuk, hogy a hátvonal törésmentes folytatása legyen, kb. 45 fokos szöget zárjon be a háttal, a felső vonala enyhén domború legyen, minél hosszabb és szárazabb képet mutasson. Ha nem elég száraz, azaz lebernyeges, jobb kezünkkel, amellyel a fejet tartjuk, húzzuk kissé magunk felé a felesleges bőrt.

A mellső lábakat a már ismertetett módon helyezzük a talajra, de a legjobb az, ha a kutya már magától megáll, esetleg a lábállás csak kis korrekcióra szorul. Ki- és befelé forduló mancsokat, kiforduló könyököket nagyon jól ki lehet javítani. Amennyiben a kuttyánk meredek elől, kissé állítsuk hátra. Ez azt jelenti, hogy oldalnézetben a függőlegestől árnyalatnyit hátrébb.

A hátvonal egy bizonyos határon belül nagyon jól alakítható. Mint már említettem, a kutya hasa alá csak abban az esetben nyúlunk, ha a háta puha, bemélyedt. Ekkor a has enyhe felfelé nyomásával kiegyensúlyozhatjuk. A legtöbb vizslafélénél inkább az ellenkező hiba gyakori, a púpos, vagy pontyhát. Ezeket a kuttyákat a beállítás mintegy "utolsó" simításaként bal kezünkkel a fartól a mar irányába, a szőr növekedésével ellentétesen simítsuk meg, a hát ki fog egyenesedni. Ezt a módszert túlnőtt farú kuttyánál is kipróbálhatjuk (túlnőtt far = a far magasabb, mint a mar). Ezeket a kuttyákat a mellső láb talajra helyezésekor kicsit emeljük meg.

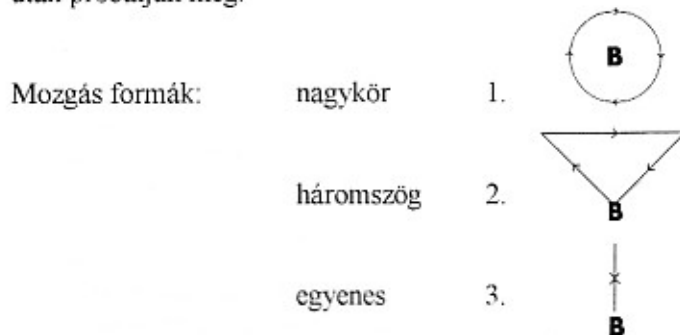
Szabadban egyenlőtlen talajon nagyon kell vigyázni a kutya eleje nehogy a mélyedésbe kerüljön. A hátulsó lábakon lehet a legtöbbet javítani és rontani is a beállítással. Próbáljuk a kuttyát úgy megállítani, hogy ne kelljen a lábait túl sokszor megmozdítani. Az előzőekben már leírt módon a térdek és mancsok előre nézzenek, ne forduljanak ki, a csánkokat kissé előre hajlítva helyezzük a talajra. A far enyhe lefelé nyomásával a szögelés javul.

A farkat angol vizsláknál a hátvonal folytatásában, kontinentális vizsláknál kissé magasabban tartjuk. Vagy a legvégeinél fogva húzzuk ki egyenesre, vagy bal kezünkkel támasztjuk alá. Minden kuttyánál ki kell kísérletezni a számára legideálisabb beállítási módot, majd azt gyakorolni. Ha otthon már jól megy, próbáljuk ki idegen helyen is, kérjük meg ismerőseinket, hogy nézzék meg a fogát, beállítás közben tapogassák, simogassák végig, ahogy majd a bíró fogja tenni a ringben.

Mozgás. Miután a kuttyánkat megtanítottuk lábnál menni, ki kell kísérletezni a kutya számára megfelelő tempót és azt, hogy mutat jobban: a pórázt lazán hagyva, vagy kissé megfeszítve, a fejét megemelve.

Az az ideális, ha a kutya jókedvűen, élénken, tértölelően üget, fejét magasan tartja, a hátsó lábak erőteljesen tolják előre a testet. A lábak párhuzamosan mozogjanak, ne húzzon, mert akkor kifelé dől. Hiba a fejet úgy felhúzni, hogy a kutya fuldokoljon, mert azon kívül, hogy csúnya, és a kutya számára nagyon kellemetlen, természetellenes is. Sok kutya hajlamos arra, hogy mozgás közben lógassa a fejét és a földet szimatolja. Az ilyeneknél csúsztassuk a felvezetőt áll alá és enyhe kis rántásokkal jutalomfalat segítségével vegyük rá, hogy megemelve a fejét. Az ilyen típusú kuttyáknál kicsit hosszabb időt vesz igénybe a helyes, tetszetős mozgás elsajátítása.

A kutyát általában bal kézzel vezetjük, mindig vigyázva arra, hogy a bíró felől nézve ne takarjuk. Profi felvezetők mindkét kézzel mindkét oldalról be tudják mutatni a kutyát, jó ringdresszurájú kutyának ez nem jelent gondot, ha el akarjuk kápráztatni a bírót, némi gyakorlás után próbáljuk meg.

A 2-3. mozgás közben mindig egyenes vonalon pontosan szembe a bíróval szaladjunk, soha ne szaladjunk rá, 1,5-2 m-re álljunk meg tőle.

A ringdresszurát addig kell gyakorolni, amíg a kutya megtanulja, mit kívánunk tőle, szívesen együttműködik a felvezetővel. Az összkép természetes és harmónikus. Az a jó, ha minél kevesebbet kell korrigálni az álláson, a korrigálás mindig nyugodt, simogató mozdulatokkal történjen. A bírónak öröm egy ilyen kutyát bírálni! A ringdresszuráról eddig leírtak első olvasásra valószínűleg nagyon komplikáltak tűnnek, ezért bátorításként annyit: eddigi 25 éves tapasztalatom szerint egy normális idegrendszerű kutyának napi 10 perc foglalkozással 2-3 hét alatt megtanítható. Ezután fiatal kutyával az első 2-3 kiállítás előtt párszor átveszem a tanultakat és többé nincs szükség gyakorlásra, ha rendszeresen járunk kiállításra.

A kiállítási kondíció

A kondíció azt jelenti, hogy a kutyának milyen a tápláltsági állapota, izomzata, szőre, bőre. Általában el lehet mondani, hogy a jó kiállítási kondícióban lévő kutya a közepesnél kissé jobb tápláltsági állapotban van, de nem kövér, kipihent, szőre tiszta, fényes, szeme csillogó, váladékmentes.

Megfelelően megválasztott kondícióval szintén befolyásolhatjuk a kutyáról alkotott képet. Szabályként elfogadható, hogy a nagy csontos, burkolt kutyák kissé soványabban, a vékony, kicsi, finom kutyák kissé kövérebben mutatnak jól. Amíg a hosszú szőrű kutyáknál a szép szőrzet fedheti el a kisebb hibákat, addig a rövidszőrűeknél a jól fejlett, feszes izomzat. Egy angol pointer-tenyésztő szerint egy pointernek napi egy óra intenzív mozgásra van szüksége ahhoz, hogy a ringben úgy nézzen ki, ahogy egy pointernek kell! Az a véleményem, hogy ez minden vizslafajtára érvényes, és ez a mozgás főként vágtaát jelent. A mozgás szélesíti a mellkast, íveltebbé teszi a nyakat, kifejezettebbé teszi a mellt, egyenesíti a hátat, a jól fejlett izomzat szélesíti a fart és a combokat, javítja a szögeléseket. Sekély és keskeny mellkasú kutyáknak, ha izmosak lesznek és egy kevés plusz kondíció van rajtuk, több centivel megnő a mellkasuk kerülete.

Felkészülés a kiállításra

Ebben a cikkben csak rövidszőrű kutyák felkészítésével foglalkozom, a hosszú-szőr kiállítási felkészítése egy külön tudomány. Akit érdekel, találhat hozzá irodalmat.

Rövidszőrű kutyát a kiállítás előtt csak akkor kell megfürdetni, ha piszkos, poros. Legtöbbször elég az alapos átkéfézés és egy nedves ronggyal való áttörlés. Szép lesz a kutya szőre, ha előző nap tiszta vízben úszhat. A kiállítás előtti nap ne etessük túl sokat és túl későn. Készítsük össze a kiállítási kellékeket:

- a kiállítás visszaigazoló papirjai
- startszám (ezt lehet, hogy csak a ringben kapjuk meg)
- biztosítótű
- teljesítményfüzet

- póráz, nyakörv, itatótál, takaró
- esetleg összecukható szék, esernyő, napernyő
- felvezető póráz.

Milyen a jó felvezető póráz? Harmonizál a kutya színével, nem feltűnő, könnyen kezelhető. Magam részéről a sima műanyag felvezetőt szeretem a legjobban, a végén egy fém karikával, amelyen áthúzva a pórázt, hurkot képzünk és úgy tesszük a kutyára. Az ilyen felvezetőt egy kézzel, egy mozdulattal lehet szorosán tartani, vagy lazítani. Sajnos ilyen nálunk ritkán lehet kapni, de kis ügyességgel otthon átalakítható a hagyományosokból. Vigyázat, csak jó ringdresszurájú kutyára használható, a tanulatlan fuldokolni fog tőle. Az itthon kapható felvezetők hátránya, hogy nem lehet eléggé meglazítani a kutya nyakán és két kéz kell a bővebbre, illetve szűkebbre állításához. Előnye viszont, hogy a képzetlen kutyát se fujtja.

A felvezető használata: A felvezető pórázt csak a ringbelépés előtt tegyük fel a kutyára, mert a keskeny anyag a kutya nyakát és a gazdi kezét is vágná az egézszeres használatban. Álló helyzetben bírálatnál a felvezetőt csúsztassuk hátra a mar felé és lazítsuk meg. Mozgásban előzőekben leírtak szerint vagy legyen laza, vagy felhúzva az áll alá feszesen. A kezünkben levő vége ne lógjon rá a kutyára, fogjuk össze.

Mit viseljen a felvezető? Mindig az alkalomhoz illő, sportos, de elegáns öltözközt, amely kényelmes, lehet hajlongani benne és olyan cipőt, amelyben futni tudunk. Nagyon idétlen látvány, a hepe-hupás fűvön magas sarkokon tipegő felvezető, nem beszélve arról, hogy képtelen a kutyával megfelelő tempót futni. Nem ajánlom a hölgy felvezetőknél a mélyen dekoltált felsőrészt és a minit, mert lehet, hogy az ellenkező nemű bírót elkápráztatja az elé táruló látvány, de a konkurencia hangos megjegyzésekkel fogja bíráltni anatómiai sajátosságait. Akármilyen hőség is van, tiszteljük meg a bírót azzal, hogy nem vezetünk fel kutyát félmeztelenül, fürdőruhában, tréningruhában. Gondoljunk arra, hogy ő 3-5 órát áll a ringben, rendszeren felöltözve, tehát azt a pár percet mi is kibírjuk. A felvezető ruhája egyszínű kutyához lehet mintás (nem nagymintás), de foltos, pöttyös kutyához előnyösebb az egyszínű.

Jól mutat a kutya színétől elütő ruha, pl. fehér-fekete kutyához zöld, vagy piros, barna kutyához drapp, zöld. Vadászkutyákról lévén szó, a vadászias öltözék is odaillő.

Állítólag a kutya hátának egyenetlenségeit jól lehet leplezni, ha a nadrág, vagy szoknya színe megegyezik a kutya színével.

A kiállítás napja

Keljünk fel időben, hogy legyen idő a kutyát kissé megmozgatni és időt hagyni arra, hogy dolgát végezhesse. Fialtal kutyával igyekezzünk legalább egy órával kezdés előtt odaérni, hogy legyen ideje megszokni az új környezetet. Jó, ha nem egyedül megyünk, van aki segít a kutyát fogni, cipekedni.

Elkérve a katalógust, keressük meg a ringet, ahol bírálni fognak és keressünk egy helyet, ahol letelepedhetünk. Fialtal kutyával tegyünk pár kört a még üres ringben. Ha hosszasan utaztunk a kutyával, feltétlen adjunk alkalmat dolga elvégzésére. Ha van rá lehetőség, futtassuk meg. Jól látható helyre erősítsük fel a startszámot, ha nem öntapadós, biztosító túvel. Érdeklőjük meg, mikor kerülünk sorra, ha sokára, ne ácsorogjunk szegény kutyával a tűző napon a ring mellett, hanem árnyas, nyugodt helyen fektessük le. Ringbelépés előtt negyedórával ismét mozgassuk meg, kínáljuk meg vízzel, kcféljük és töröljük át, tegyük rá a felvezető pórázt. A ringben figyeljünk a bíróra, vagy ringtitkára és kövessük az utasításait. Ne menjünk túl közel a többi kutyához. A bíró kérdéseire rövid, egyenes választ adjunk. A bírálatot illik megköszönni még akkor is, ha nem értünk vele egyet. Tilos a bírói körben a kutya eddigi credményeit, híres őseit félelmetetni, a bíró hozzáértését kétségbe vonni, illetve arra hangos megjegyzéseket tenni.

Ha kutyánk kitűnő minősítést kapott, a ring mellett várjuk meg az összevetést. Összevetéskor a bíró kérni szokta, hogy két kutya együtt mozogjon, egyenes vonalon oda-vissza. Figyeljünk arra, hogy a másik felvezetővel egyszerre induljunk, párhuzamosan fussunk, egyszerre forduljunk. Összevetéskor még fontosabb a jó felvezetés, hiszen közel azonos minőségű kutyákat vetnek össze egymással. Az eredmény kihirdetése után illik gratulálni a győztesnek és nem illik semmilyen módon kifejezésre juttatni csalódottságunkat. Nagyon sportszerűtlen a ring mellett klikkekbe tömörülni és hangos megjegyzéseket tenni a bíróra, vagy a kutyára. A győzteseket illik

megtapsolni még a legyőzöttnek és a családtagjainak is. A bíró minősítése, döntése ellen nincs lehetőség jogorvoslatra még akkor sem, ha a múlt héten "Best in show" kutyának aznap "jó" minősítést adtak. (Velem megtörtént!) A bíró, illetve a konkurens kutyák szapulását a ringtől távolatt csendesen, szűk baráti körben ejtsük meg.

A fajta standard kivéve talán a marmagasságot, nem egy mérhető meghatározott sablon, amelyet rá lehet helyezni a kutyára és az a jobb kutya, amelyiknél kevesebb lóg ki a sablon alól. A standard egy útmutató, egy vezérfonal, amelyhez a bírónak igazodnia kell. A standardba nagyon sok típusú kutya belefér, az egyfajtába tartozó kutyák változnak tenyészetenként, országrészenként, országonként.

Minden bírónak van egy elképzelése a fajta ideális megtestesítőjéről. Az egyik a nagy erős kutyákat szereti, a másik a finom elegánsat, az egyik bírónál a fej a kutya legfontosabb része, a másik a mozgás alapján dönt.

Amennyiben a bíró ezt a standardon belül teszi és következetesen, nem baj, a szépség meglehetősen szubjektív fogalom. Emberi gyarlóság, hogy a kutyatulajdonosok legalább annyira elfogultak kutyáikkal, mint gyerekekkel. Sőt! Megszokják kinézését és minden más kutya furcsának, csúnyának tűnik mellette. Sajnos az emberek nagyon nehezen viselik el a kritikát és érzelmi, vagy anyagi okból sértve érzik magukat, amikor a bíró felsorolja és írásba adja kutyája hibáit. A bírónak viszont pont ez a feladata, ki kell választania a győztest, akiből sajnos csak egy lehet. Aki ezt nem tudja sportszerűen elviselni, jobb ha nem jár kiállításra. A kiállítás egy sport, egy szórakozás, igaz meglehetősen drága. Nem tragédia, ha egy kutya egyik bírónál kitűnő, másiknál nagyon jó minősítést ér el, egyszer fajtagyőztes, egyszer "csak" kitűnő III. Az elért eredmény függ: a kutya aznapi kondíciójától, a felvezetés sikerességétől, a többi kutya minőségétől és a bíró standardon belüli ízlésétől.

A BIS kör. Ha az a szerencse ért bennünket, hogy kutyánk fajtagyőztes címet kapott, érdeklődjük meg, mikor és hol lesz a BIS program. Ismertetjük meg kutyánkkal a helyszínt, nehogy meglepetés érje, hogy számára szokatlan helyre kerül.

Pl. csarnok, csúszós padló, recsegő, dogobó színpad. Utána hagyjuk pihenni. A kezdés időpontja előtt jól sétáltassuk meg, itassuk meg, töröljük végig... stb. és időben jelenjünk meg a helyszínen. A BIS bírók fajtacsoporton belül, majd később a fajtacsoport győztesek között nem az egyes egyedeket hasonlítják össze egymással, hanem a kutyák közül azokat választják ki, amelyek saját fajtájukban csúcskutyák, megközelítik az ideálist. Ebben a versenyben sikeresen szereplő kutyának azon felül, hogy fajtájának kiváló képviselője, kiválóan van felvezetve, még rendelkeznie kell egy kis plusszal is, amit úgy fejezhetünk ki, hogy igazi show kutya. Az igazi show kutya szinte élvezzi a kiállítást, mutatja magát és van valami olyan kiválósága, ami azonnal megfogja a bíró szemét.

Gyárfás Marianne
kiállító és bíró

BK HCH Árvaváraljai Arany
(Fotó: Szalánczi Gábor)

Egyéb...

Vizslás élet Franciaországban "Le Vizsla Club de France"

Elnök: Mon Jean-Francois Marguet - Ferme d'Aumean Diguy

tel: 0237-290914 28250

Titkár: Mad. Nathalie Parent - 11, rue Jules Ferry

tel: 0327-788383 59127 Walincourt

fax: 0327-827473

Alaptagdíj: 175 Ffr/fő

250 Ffr/család

525 Ffr/támogatói tagság

A klub az alábbi kiadványokat jelenteti meg:

- évente kétszer, januárban és júliusban egy kb. 60 oldalas könyvet;
- háromévente egy fajtaismertető évkönyvet, melyet először 1995-ben adtak ki;
- havonta egy kölyöklistát, amelyben a klubtagoknál született almodokat hirdetik.

A klubhoz a rövid- és drótszörű magyar vizslák, tulajdonosaik, kedvelőik tartoznak.

Az első rsz. magyar vizslát 1954-ben regisztrálták, azaz került be a franciaországi Ebtörzskönyvbe (LOF), az első alom 1958-ban született.

Az első drótszörű magyar vizslát 1976-ban regisztrálták, az első alom 1980-ban született.

Születési adatok:

Rövidszörű magyar vizsla

év	db kölyök	év	db kölyök
1971	38	1984	108
1972	42	1985	137
1973	48	1986	137
1974	89	1987	131
1975	72	1988	157
1976	82	1989	167
1977	93	1990	224
1978	104	1991	207
1979	89	1992	146
1980	110	1993	215
1981	76	1994	198
1982	116	1995	183
1983	128	1996	265

Drótszörű magyar vizsla

év	db kölyök	év	db kölyök
1980	1	1989	27
1981	11	1990	48
1982	23	1991	24
1983	7	1992	28
1984	33	1993	17
1985	5	1994	16
1986	23	1995	09
1987	24	1996	40
1988	44		

Jelenleg kb. 250 db drótszörű és 2500 db rövidszörű magyar vizsla él Franciaországban.

Tenyésztés

A Franciaországban élő vizsláknak (akár importáltak, akár az országban születtek), ahhoz hogy tenyésztésbe vehetők legyenek, az ún. "confirmation" vizsgát sikeresen teljesíteniük kell. Ez annyit jelent, hogy egy, a fajtában elismert bíró igazolja, hogy a kutya megfelel a fajta leírásnak (standard) és jelentős hibával nem rendelkezik, tehát tenyésztésbe vehető.

Az a kutya, amelyik a "confirmation"-t bizonyos hibái (szem vagy fogproblémák, stb...) nem teljesíti, a LOF szerint nem vehető tenyésztésbe és utóda csak származási lapot kap. A származási lap később a "confirmation"-t teljesítve törzskönyvvé váltható.

A "confirmált" kutyáknak később lehetőségük nyílik arra, hogy eredményeik alapján végül tenyészthetőségi listára kerüljenek.

A klub által rendezett vizsgák, versenyek

A nemzeti rendezvényeken túlmenően, a klub minden évben szervez különböző programokat.

A küllemtelően:

- tájanként több tenyészszemlét Franciaország egész területén, e rendezvényeken vidékenként 10-50 db vizsla van jelen, a legtöbbször ezeket a versenyeket összekötik képességvizsgálóval (TAN);
- a Nemzeti Tenyészszemlét/Klubkiállítás, amely a fajta legjelentősebb kiállítása; ezen kb. 100 vizsla vesz részt;
- a speciális fajtakiállításokat a Franciaországban rendezett kb. 15 nemzeti kiállításon.

A munkát illetően:

- képességvizsgákat (TAN) 6-36 hónapos kutyák részére, ahol a vadászenvedélyt, találni akarást, a kiegyensúlyozott idegrendszert és a szárnyas vadra történő szilárd vadmegállást vizsgálják. Az év legjobb fiatal kutyája jutalomképpen elnyeri a részvételi lehetőséget az őszi amatőr nemzeti versenyre;
- egy-két field trialt (mezei verseny) természetes fogolypárra tavasszal és 3 versenyt összel fécánra (meg is lövik a madarat).

A díjak

A klub több díjjal tünteti ki a legjobb kutyákat.

Munka- és szépségdíj: a küllemben és egyben munkában is legjobb kutyáknak.

A küllemi győztes díj: a franciaországi kiállításokon legeredményesebb vizslának az adott évben.

A "La Creste" díj: a speciális klubkiállítások legszebb kutyájának.

Vizsla a vízen
(Fotó: Szalánczi Gábor)

Egyéb vizsgák/versenyek

Olyan rendezvények, amelyeket a Központi Kynológiai Egyesület rendez, amelyeken a magyar vizslák is részt vehetnek:

- BICP - Nemzetközi, Gyakorlati Vadászati Vizsga: a kutyák mezei és vízi munkáját bírálják; a többcélú használhatóságot. A kutyákat, eredményeik szerint három kategóriába sorolják:
- TRS - lőtt/sebzett nagyvad utánkeresése vércsapán: ezt a magas színvonalú vizsgát több vadászkutya fajta részére rendezik.
- Az agility

A vizslák által elnyerhető címek

Trialer: ezt a címet minden olyan kutya megkapja hivatalosan, amelyik Kitűnő minősítést szerzett tenyésztett szárnyas vadra, illetve Nagyon Jó minősítést természetes szárnyas vadra a mezei versenyen.

CHT + année: a fajta munkában legjobb győztes kutyája az adott évben; a díjat a klub ajánlásával ítélik oda; a díj odaitélésének feltétele a Trialer cím korábbi megszerzése.

CHTA: az őszi munkaversenyek győztese; a címet az a kutya nyeri, amelyiknek őszi versenyeken kanok esetében 4 CACT-ja, szukák esetében 3 CACT-ja van, mely közül az egyiket a klub mezei versenyén kellett, hogy nyerje, a többit az egyéb vadászkutyák versenyein. Az odaitélés alapfeltétele kiállításon a Nagyon Jó minősítés.

CHTP: a tavaszi mezei versenyek győztese; a cím elnyerésének ugyanazok a feltételei, mint az előzőnek, csak itt a tavaszi versenyek eredményeit veszik figyelembe.

CHT: a cím elnyeréséhez szükséges: tavaszi egyéni keresésű mezei versenyen CACT cím + tavaszi páros keresésű versenyen CACT cím.

CHCS: Francia Küllem győztes cím, melynek elnyeréséhez a következők szükségesek:

- a Nemzeti Tenyészszemlén/Kiállításon CACS cím vagy a párizsi Longchamp Kiállításon győzteség;
- egy nemzetközi kiállításon CACS (osztálygyőztes) cím;
- egy speciális fajtakiállításon CACS cím;
- munkavizsgán minimum Nagyon Jó minősítés.

A jelenlegi legjobb kutyák:

Rövidszőrű Magyar Vizsla KAN - 4 pont

TILBURY DE LA CROIX DE SET T és t: M. Joly Jean. Marie
ARAMIS JUDGE t: Mme Joelle Ferretti
GOLDY DE LA BETOULE DIT GOLD T: Mme M. Marquet t: M. Mme Godard
JAIS DE LA BETOULE T és t: M. Bretheau
JASPER DE LA BETOULE T: M Mme Marquet t: MM Faure & Dumonteil

Rövidszőrű Magyar Vizsla KAN 6 pont - Elite A

APACHE DE LA BETOULE T: M. és Mme Marquet t: M. Claude Rochereuil
LOUBARD DU JABADAO T: M. Desmaret t: Mme Marquet
BIMBO T: M. Chesnel t: M. Micheau

Rövidszőrű Magyar Vizsla SZUKA - 4 pont

SABA T és t: M. Mme Marquet
THAIS DE LA BETOULE T: M. Mme Marquet t: M. Marquet
CHLUX TRARIA DE LA BETOULE T: M. Mme Marquet t: M. Meunier
GAIA DE LA FONTAINE DU FAGNOLET T: M. Lehembre t: M. Sauvage

Rövidszőrű Magyar Vizsla SZUKA Elite B

THEBA DES DEUX REINES T: M. Guerle t: Mme Nathalie Parent
CKUTYA DU DOMAINE SAINT HUBERT T: Mme Parent t: Mme Nathalie Parent
ELFE DE LA PLAINE D'ARIA T: Mme Meunier t: M. Jérémie Pardieu

Rövidszőrű Magyar Vizsla SZUKA Elite A

VADÁSZFAI NAPOS T: Csizmaziáné Varga Katalin t: Mme Nathalie Parent
CANDIE DU DOMAINE SAINT HUBERT T: Mme Parent t: M. Mme Lchembre
MARTPART GOSZO T: M. Boszo t: Mme Nathalie Parent
FOILE DE LA BETOULE T: M. Mme Marquet t: Jean.Pierre Sauvage
GONDOLAT DE LA FUTEE DU CLAIR BOIS T: M. Souille t: M. Bruno Hytier

Drótszőrű Magyar Vizsla KAN - 4 pont

IOTA 1 DU DOMAINE ST HUBERT T és t: M. Jean-Francois Baude

Drótszőrű Magyar Vizsla KAN - Elite -A

ARANYOS TISZA CSETE T: M. Sipos t: MM De Clercq és Parent

Drótszőrű Magyar Vizsla SZUKA - 4 pont

DIXIE DU DOMAINE SAINT HUBERT T: N. Parent t: Mmes Parent és Derieux
GIZI T és t: M. Polak
IKER DE L'OREE DU BOIS DE TAREMONDE T: Mme Derieux t: M. Pardieu

Drótszőrű Magyar Vizsla SZUKA - Elite A

VOLPI T: M. Marcille t: Nathalie Parent
FARKAS DU DOMAINE ST HUBERT T és t: Nathalie Parent

A vizslák, amelyek fémjelzik a francia vizslatenyésztést

A fanta franciaországi büszkeségei, 1996-ig a 10 legjobb vizsla; minden évben 2 újabb már nem élő kutya kerülhet a listára:

CHCS CHIB Tr IPEK DU KARLAIN DES SIX DOUBS t: M. Robert De Clercq, rsz. kan
CHCS CHIB Tr OSTREA DE LA PERDRIERE DU VIEUX CASPARD t: M. Claude Cabestaing rsz. kan
CHCS CHIB Tr SABA t: M. és Mme Marquet rsz. szuka
Trialer scala t: M. Francis Dhenin rsz. szuka
CHCS Tr THAIS DE LA BETOULE t: Mme és M. Marquet rsz. szuka
CHCS CHIB Tr TILBURY DE LA CROIX DE SET t: M. Jean-Marie Joly rsz. kan
CHCS CHIB CHSUT CHMG TR MÁTAI TÜCSÖK t: M. Robert De Clercq rsz. kan
CHCS KÁVAI OK t: M. és Mme Marquet rsz. kan
CHCS CHIB Tr PALOTÁSMENTI FRAKK t: M. De Clercq drsz. kan
CHCS CHIB CHMD Tr ARANYOS TISZA CSETE t: MM De Clercq és Parent drsz. kan

A tenyészegyedek pontrendszerben történő értékelése

A tenyészegyedet, az alábbiak szerint 1-6-ig terjedő pontszámokkal értékelik (cotation)

- 1 pont: az ún. "confirmation" teljesítése - küllemileg megfelelt
- 2 pont: "confirmation" teljesítése
 - képességvizsga (TAN) teljesítése
- 3 pont: - Kitűnő 3
 - képességvizsga teljesítése
 - csípőizületi Dysplázia-mentesség igazolása (A és B fokozat)

- Kitűnő minősítés egy nemzeti vagy helyi kiállításon
- VAGY: 2 kitűnő a speciális kiállítás két bírótól
- VAGY: a BICP vizsga 3. díjban, ill. CQN Field Trialon és minimum Nagyon Jó minősítés a nemzeti kiállításon

4 pont: tenyésztésre ajánlott

- csípőizületi Dysplazia mentesség igazolása (A és B fokozat), drótszörűeknél kivételesen a C fokozat is
- A trialer cím vagy a BICP vizsga első díjban és nemzeti vagy nemzetközi szépséggyőztes cím
- VAGY: munkagyőztes cím (a győzteség abban az esetben elfogadott, ha minimum egy CACT címe van és nyílt osztályban teljesített) és a nemzeti kiállításon kitűnő minősítés

5 pont: Elite B

1-3 pont birtokosai

- csípőizületi Dysplaziamentesség (A vagy B fokozat)
- zárt törzskönyv
- minimum 2 alom utódvizsgálata:
 - a született kölykök 30%-a kitűnő minőségű kell legyen és a képességvizsgát teljesítse - rövidszörűeknél
 - drótszörűeknél a kölykök 20%-a

6 pont: Elite A

4 pont birtokosa:

- szukáknál minimum 1 alom utódvizsgálata, kanoknál 2 alomé
 - a született kölykök 30%-a kitűnő minőségű kell legyen és a képességvizsga teljesítése - rövidszörűeknél
 - drótszörűeknél a kölykök 20%-a.

Képességvizsga - Sárvár 1998. április 25.

Nevezési cím: MEOE Sárvári Szervezet, 9673 Káld, PF: 1.

Nevezési díj: 500,- Ft.

Találkozó: 08.00 óra Sárvár - Vadkert Fogadó

Információ: Csizmaziáné Varga Katalin tel: 06-95-470-175

Vadmegállás
(Fotó: Szalánczi Gábor)

Schwarzwaldi Vadászpalcacinta

4 személyre

Hozzávalók: 1 kis fej apróra vágott hagyma

1 evőkanál olaj
20 dkg darált nyúlapróhús
2 szem összetört borókabogyó
1 teáskanál kakukkfű
só
frissen őrölt feketebors
0,5 dl fehérbor
8 db sós töltetlen palacsinta

A mártáshoz:

2 dl tejföl
1 evőkanál áfonya, vagy ribizlilekvár
1 teáskanál mustár
1 késhegynyi cayenne bors
só
frissen őrölt fekete bors

Elkészítés: A hagymát a felforrósított olajban üvegesre piritjuk, majd rátesszük a darált nyúlhúst, és kevergetve erős tűzön gyorsan átsütjük. Borókabogyóval, kakukkfűvel, sóval, borssal ízesítjük, és ráöntjük a bort. Jól összekeverjük és fedő alatt 10 percig pároljuk. Eközben a sültöt előmelegítjük. A palacsintákat egyenként megkenjük a húraguval, majd feltekerve hosszukás hőálló tábla rakjuk. Befedjük és 5 percre betesszük a sütőbe, hogy a palacsinták jól átmelegedjenek, de ne piruljanak meg! Közben a mártáshoz a tejfölt alaposan összekeverjük az áfonya lekvárral, és a mustárral, majd sóval, borssal, cayenne borssal ízesítjük. Előmelegített tányérokra helyezünk 2-2 palacsintát és a mártással leöntve tálaljuk.

Italajánlatom: Száraz fehérbor

Nemcsak nyúl apróhúsból, hanem bármilyen vadból, illetve vadsült maradékból is készíthetjük a töltelékét.

Jó étvágyat kíván a klubséf:

Kerekes Attila

MVK PÓLÓK, MATRICÁK, KIDVÁNYOK

kaphatók a rendezvényeinken, vagy megrendelhetők Bacsa Istvánnénál (1)1699-260. Postacím: 1042 Budapest, Petőfi utca 16. II. 11.

Hortobágyi edzőtábor: 08.18-tól. Részvételi szándékot kérjük jelezni (telefon: Füzesi Tamás 24/462-144), részletes tájékoztatást Windischmann Mercédesz ad (tel: 251-9093 esti órákban).

Nevezési felhívás!

Szeretnénk lehetőséget teremteni minden magyar vizslásnak arra, hogy kutyáját kipróbálhassa munkában is, hiszen az lenne a cél, hogy csak a munkaképességek terén kipróbált kutyák kerüljenek tenyésztésbe. Ezért tréning napokat és edzőtábort szervez a klub. Eredményesebbé tenné a munkát, ha az edzőtáborban résztvevő kutyák eljárnának a tréning napokra is.

Az első két alkalommal KÉPESSÉGVIZSGA FELKÉSZÍTÉST tartunk (a mezei munka alapozása). Munka közben szalonasütés, forró tea... Részvételi díj: 400,- Ft. Találkozó: az időjárástól függően március 21 vagy 28-án és április 4-én, reggel 9 órakor az 510-es úton a Millennium telepnél, a KÖZGÉP parkolójában. Előzetes jelentkezés és információ: Füzesi Zsuzsa, 24-462-144 telefonon. MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

Felelős Kiadó: MVK

Szerkesztő Bizottság: Csizmaziáné Varga Katalin, Dr. Herger László, Füzesiné Szegvári Zsuzsa, Windischmann Mercédesz

Felelős Szerkesztő: Bernáth Katalin

Grafika: Vízihányó Evelyn

Kivitelezés: Benyahia Szaida

Készült az Anteus Kft gondozásában

Levelezési cím: Bernáth Katalin 1037 Budapest, Erdőalja út 176